

ANKARA ÜNİVERSİTESİ DİL VE TARİH – COĞRAFYA FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

TÜRKOLOJİ DERGİSİ

XVIII - 1

2011

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ

XVIII. Cilt -1. Sayı Hakemleri

Prof. Dr. Hülya Çengel Kasapoğlu
Prof. Dr. O. Fikri Sertkaya
Prof. Dr. Cahit Kavcar
Prof. Dr. İsmail Parlatur
Prof. Dr. Olcay Öner toy
Prof. Dr. Hamza Zülfikar
Prof. Dr. Atabey Kılıç
Prof. Dr. Şükrü Haluk Akalın
Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak
Prof. Dr. Ayşe Yücel Çetin
Prof. Dr. Abide Doğan
Prof. Dr. O. Üçler Bulduk
Prof. Dr. İsmet Çetin
Doç. Dr. Gonca Gök al p Alpaslan
Doç. Dr. Bekir Koç
Yard. Doç. Dr. Ebubekir Sı d dık Şahin
Yard. Doç. Dr. Bilal Çakıcı

Türkoloji Dergisi
ISSN 0255-2981

Yılda iki defa yayımlanır.
Published semiannually

Fakülte Adına Sahibi / Owner for the Faculty
Prof. Dr. Rahmi Er

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Editor in Charge
Prof. Dr. Abdulkadir Gürer

Editör / Editor

Doç. Dr. Nihayet Arslan

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Abdulkadir Gürer
Prof. Dr. Aysu Ata
Prof. Dr. Halil İbrahim Usta
Prof. Dr. A. Melek Özyetgin
Prof. Dr. Nurullah Çetin
Prof. Dr. Önal Kaya
Prof. Dr. Jale Demirci
Prof. Dr. Ramazan Kaplan
Doç. Dr. Nihayet Arslan
Doç. Dr. Paşa Yavuzarslan
Yard. Doç. Dr. Bilal Çakıcı
Yard. Doç. Dr. Murat Küçük
Yard. Doç. Dr. Ülkü Çetinkaya

Yayın Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Uwe Bleasing (Hollanda)
Prof. Dr. Mustafa Canpolat (Türkiye)
Prof. Dr. Cem Dilçin (Türkiye)
Prof. Dr. Marcel Erdal (Almanya)
Prof. Dr. Kerima Filan (Bosna Hersek)
Prof. Dr. Peter B. Golden (ABD)
Prof. Dr. Viktor Guzev (Rusya)
Prof. Dr. Ferit Hakimcanov (Tataristan/Rusya)
Prof. Dr. Nurmhammet Hisamov (Tataristan/Rusya)
Prof. Dr. Zeynep Korkmaz (Türkiye)
Prof. Dr. Olcay Öner toy (Türkiye)
Prof. Dr. F. Sema Barutçu Özönder (Türkiye)
Prof. Dr. Claus Schönig (Almanya)

Prof. Dr. Osman Fikri Sertkaya (Türkiye)
Prof. Dr. Vügar Sultanzade (KKTC)
Prof. Dr. Peter Zieme (Almanya)
Prof. Dr. Hamza Zülfikar (Türkiye)

Türkoloji Dergisi hakemli bir dergidir.
Journal of Turkoloji is a refereed journal.

Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.
Writers are solely responsible for the content of their articles.

Yayının Türü: Yerel Süreli Yayın

Yönetim Yeri / Managing Office
Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
06100 Sıhhiye - ANKARA / TÜRKİYE
Web: turkoloji@humanity.ankara.edu.tr

Prof. Dr. Cem DİLÇİN'e saygıyla...

Prof. Dr. Cem DİLÇİN

TÜRKOLOJİ DERGİSİ
18. Cilt, 1. Sayı

İçindekiler

Editörden (Takdim Yazısı)	IX
Cem Dilçin'in Hayat Hikâyesi ve Yayınları	1
Cahit KAVCAR • “Cem Dilçin ve Türkçe”	29
Olca ÖNERTOY • “Halide Edip Adivar'ın Romanlarında Toplumsal Eleştiri”	37
Nihayet ARSLAN • “Osmanlı ve Rus Toplumlarında Medeniyet Değişmesi: Bihruz'lar ve Oblomov'lar”	47
Gonca GÖKALP • “Behçet Necatigil'i Ziya Osman Saba'nın Işığında Okumak”	83
Ömer ZÜLFE • “Rıza Tevfik'in Fuzuli'nin Divan'ı Üzerine Notlar”	101
Fahrettin ARSLAN • “Diliçi Çeviri ve Gençliğe Hitabe”	125
Dilek YALÇIN • “Yahya Kemal'in Eski Şiirin Rüzgârıyla Adlı Şiir Kitabında Lâle Devrini Konu Edinen Şiirlerinde Dönemin Ruhunu”	135
Talat HALMAN • “Ubeyd-i Zâkânî”	161
Ozan YILMAZ • “Klasik Türk Edebiyatında Bir Başka Anlamıyla ‘Bahar’”	177
Abdülkadir DAĞLAR • “Nabi'nin Mizahi Bir Mektup Şerhi”	195
Serkan ERKAN • “Köçek Tipinin Uluslararası Kökeni Üzerine Bir Deneme”	223

<i>Ayşe YILDIZ</i> • “Ter Düşmek Söyleyiş Kalıbı ve Bu Söyleyiş Kalıbının Kökeni Üzerine Düşünceler”	241
<i>Türkan YEŞİLYURT</i> • “Edebiyatımızda Rüya”	259
<i>Binnur ERDAĞI DOĞUER</i> • “Yüzükoyun/topukkoyu/yüzükuyun/topukkuyun” XVI. Yüzyılda Teke Sancağı'nın Yönetimi ve Yöneticileri	267
<i>Abdüllatif ARMAĞAN</i> • XVI. Yüzyılda Teke Sancağı'nın Yönetimi ve Yöneticileri	273
Tanıtmalar	
<i>Dilek BATISLAM</i> • “Sudan Seyahatnamesi”	295
<i>Ebru ÖZGÜN</i> • “Necip Evlice'nin Şiiri Fotoğraflarla Buluşturduğu Kitabı: Huylanışlar-Bütün Denizlerin İstanbul'u”	305
Yazım Kuralları	307

Sevgili Hocam Prof. Dr. Cem Dilçin'e

Söz konusu olan bir *armağan* kitabına editörlük ise, sorumluluğunuz her zamankinden daha büyüktür. Söz konusu olan, bilim adamlığı yanında, ayrıca, çok sevdiğiniz hocanızsa ve ona yaraşır nitelikte bir şeyler ortaya koyamama kaygısını taşıyorsanız, işiniz çok daha zordur.

Türkoloji dergisinin Prof. Dr. Cem Dilçin'e Armağan sayısını hazırlama sürecinde bu duyguları yaşadım. Keşke, en iyisini yapmam mümkün olsaydı! Ancak, böyle karmaşık duyguları yaşadığım süreç içinde, bu sayıya yazı veren hocalarımız, değerli bilim adamlarımız kadar, dergiye yazı veremeyen birçok hocam, meslektaşım bana sözleriyle destek oldular. Bu desteğin kaynağı, kuşkusuz, her birinin ayrı ayrı belirttiği üzere, Cem Dilçin Hocamızın bilim dünyasındaki tartışılmaz yeri ve saygınlığıydı. Dergiye yazı verenler, Cem Dilçin Hocamıza Armağan sayısına katkıda bulunmaktan duydukları onuru belirterek, coşkuyla verdiler. Burada hepsine sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Cem Dilçin hocamın bilim adamlığını, değerini ve saygınlığını anlatmak benim haddim olamaz. Ben onun, ona hayranlık duyan öğrencilerinden yalnızca biriyim. Onun renkli kişiliğini, taviz vermez dürüstlüğünü bütün meslektaşları, bütün öğrencileri bilir. Benim belki, onlardan fazla bildiğim, hocamın son yaşadıkları karşısındaki soylu duruşudur. Onun öğrencisi olduğum için, onu yakından tanıdığım için sonsuz bir onur duyuyorum.

Değerli Hocam, sizi tanıdığım için, kendimi bana bu yüzden, daha talihli hissettirdiğiniz için size sonsuz teşekkür etmekten başka ne yapabilirim?

En derin saygılarımla.

Nihayet Arslan